

ЧЕПУРНИЙ А.І., АРТАМОНОВА Н.О., к.б.н., доц.

ПАТЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТНОЇ РОЗВІДКИ НА ПРИКЛАДІ НАНОТЕХНОЛОГІЙ

Сьогодні набуває все більше поширення новий різновид інформаційної діяльності, що одержала найменування «конкурентної розвідки» (competitive intelligence). Це поняття узагальнює різні методи, засоби і організаційні форми перетворення розрізнених в систематизовані знання, що дає можливість оцінювати стан, можливості і наміри конкурентів.

Особлива увага в конкурентній розвідці надається виявленню і аналізу інтелектуальної власності компаній-конкурентів взагалі і джерелам інформації про неї зокрема. Події останніх двох десятиліть перетворили інтелектуальну власність з другорядного в загальноекономічному плані явища в один з найважливіших стратегічних активів сучасної компанії.

Отже виникає необхідність в патентно-інформаційному забезпеченні конкурентної розвідки із визначенням провідної ролі в ній патентній інформації, розкриття сучасних можливостей її використання на прикладі нанотехнологій.

Безпосереднє відношення до конкурентної розвідки має виявлення і дослідження діяльності фірм-лідерів, що визначають технічну політику у даній предметній області. Такий аналіз передбачає розподіл патентних документів по фірмах за тематикою; проведення порівняння винахідницької активності близьких за тематикою фірм; вивчення сфери інтересів фірм-лідерів та оцінка їх конкурентоспроможності.

Для здійснення систематизації патентів по нанотехнологіям визначено 15 підрозділів МПК з яких три є головними щодо мікроструктурних технологій, зокрема нанотехнологій: B81, B82B та B21H.

Проаналізовано активність патентування нанорозробок за країнами. Визначено, що перше місце посідає Китай (41 %), на другому – США (30 %), а потім йдуть Корея (17 %) та Японія (10 %).

За результатами роботи встановлено, що з усіх провідних країн світу, які є лідерами в галузі нанотехнологій, тільки в США та Кореї кількість патентів безперервно зростає без будь-яких коливань і сплесків, то маємо підставу стверджувати що ринок нанотехнологій в даній країні досить активний і стабільний, а саме США є лідером на світовому ринку інноваційних розробок у сфері нанотехнологій. Саме тому з цих країн було обрано провідні фірми-розробники, які формують національний ринок нанотехнологій та значно впливають на його розвиток у світі. Отже, обрано дві фірми: International Business Machines Corporation (IBM) США та Samsung Корея. Встановлено також, що хоч Україна і значно відстає за кількістю патентів, але інтерес до даної області має тенденцію до збільшення, що дає підстави сподіватися на

те, що Україна не залишиться на задвірках технологічного прогресу в даній галузі.